

ATV i voksenopplæringen

27. september

Velkommen

- Program:
-
- **10.00:** Ny opplæringslov
- **11.00:** Nytt fra organisasjonen m/Elin Djuve - fylkesleder
- **12.00:** Lunsj
- **13.00:** SFS2213
- **14.00:** Erfaringsdeling - særlig arbeidstidsordninger
- **15.00: God helg!**

Presentasjonsrunde

- Navn
- Arbeidssted/verv
- Fun fact om meg selv

Voksnes rett til opplæring –
ny opplæringslov og ny forskrift

Mål med økta

- Innsikt i hva den nye opplæringsloven og forskriftene betyr for voksenopplæringen
- Innblikk i ny forskrift
- Forstå den politiske målsettingen i ny opplæringslov?
- Modulbasert opplæring

Politisk bakteppe

Fullføringsperspektivet

Over 600 000 voksne har ikke fullført gsk eller vgo

- Stor andel med innvandrerbakgrunn
- Løsere tilknytning til arbeidslivet, fare for utenforskap
- Flere må fullføre utdanningsløpet frem til vgo
- Opplæringen må tilpasses voksnes livssituasjon

Arbeidskraftsbehov

- Behov for flere fagarbeidere
- Voksne er en viktig rekrutteringskanal til yrkesfagene

Lov om integrering: Flere skal ta formell grunnopplæring som del av introduksjonsprogrammet.

Meld.St. 21 Fullføringsreformen: Flere voksne må fullføre VGO - utvidet rett og modulisering

Om opplæringsloven

En av landets viktigste lover

- Omfatter barn, unge og voksne i grunnskole og videregående opplæring samt de som får læretid i bedrift.
- Formålet § 1.1: legge til rette for at barn, unge og voksne får god opplæring i et godt miljø
- Regulerer over 820 000 barn, unge og voksne og 95 000 lærere

Ny struktur

- Mål å gjøre loven mer oversiktlig – alle skal forstå og finne frem i reglene
- Åtte deler
- Femte del – førebuaende opplæring og videregående opplæring for voksne (kap. 18-21)

Forskrift til ny opplæringslov

Fjerde delen – førebuande opplæring og vidaregåande opplæring for vaksne

- *Kap. 13 inntak og formidling til vgo*
- *Kap. 14 Innholdet i opplæringen for vaksne*
 - Fritak for fremmedspråk for de som har samisk som 1. språk
 - Fritak frå kroppsøving i vgo
- *Kap 15. individuell vurdering for vaksne*
 - Karakterer i fag og moduler
 - Sluttvurdering i fag og moduler (standpunktkarakterar, modulvurderingar, eksamenskarakterar og godkjend realkompetanse)
- *Kap 17. Personalet i førebuande og vidaregåande opplæring for vaksne*

Femte del – førebuande opplæring og vidaregåande opplæring for vaksne

- Erstatte kap. 4A
- Rett til førebuande opplæring og vidaregåande opplæring (kap. 18)
 - Voksnes rett til opplæring, formål, rett til yrkesfaglig rekvalifisering, rett til læreplass eller annet tilbud, realkompetansevurdering, gratis opplæring.
- Innhald og organisering (kap. 19)
 - Innhald, vurdering og dokumentasjon, rett til særskilt språkopplæring, kompetansekrav for lærere

Formålet med opplæringen for voksne

§ 18:1- formål

- Lova skal legge til rette for at barn, ungdom og voksne får god opplæring i eit godt miljø.
- Opplæringen skal bygge på den *kompetansen deltakerne har* og skal legge opp at deltakerne så *raskt som mulig* kan oppnå relevant kompetanse.

Dette forutsetter:

- Gode ordninger for realkompetansevurdering og kartlegging av voksnes kompetanse
- Opplæringen må tilpasses voksnes livssituasjon
- At voksne får likeverdig sluttkompetanse som i ordinær grunnopplæring

Kompetansekrav for lærere

§ 19-13 Kompetansekrav i opplæringa for voksne

Reglene i §§ 17-3, 17-4 og 17-5 om kompetansekrav for lærere og kvalifikasjonsprinsippet gjelder i den forberedende voksenopplæringen og den videregående opplæringen for voksne.

§ 17-3 Krav om kompetanse for å bli tilsatt i lærerstilling

Kommune og fylkeskommune skal sørge for at de som tilsettes i lærerstilling har relevant ***lærerutdanning***

§ 17-4 Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag

§ 17-5 Kvalifikasjonsprinsippet

Kommunen/fylkeskommunen skal legge vekt på utdanning, erfaring og personlig egnethet

Unntak i kompetansekravene

Unntak for deltakere som skal utvikle eller holde ved like grunnleggende ferdigheter i den forberedende opplæringen for voksne. (§ 19.6)

§11-9: Den som skal gi individuelt tilrettelagt opplæring, må oppfylle kompetansekrav for å bli tilsatt i lærerstilling §17.3 og krav om relevant kompetanse i fagene de skal undervise i §17.4

Kan gjøres unntak fra kompetansekravene i § 17-3 dersom det vil gi eleven bedre opplæring. Bare hvis opplæringen gis av personer med universitets- eller høyskoleutdanning som gjør dem særlig egnet til å ivareta elevens behov.

I vedtak om tilrettelagt opplæring kan det gjøres unntak fra kompetansekravene i §17-4 etter vurdering av eleven.

§19-3 fortsetter....

Departementet kan gi forskrift om kompetansekrav for de som skal undervise i forsterket opplæring for norsk

- Lærere bør ha kompetansekrav i andrespråkspedagogikk og flerkulturell pedagogikk (Udir)

Men,

- Fortsatt ikke rett til kontaktlærer
- Voksne har fortsatt status som «deltakere»
- Ingen krav til skoleleder/rektor ved voksenopplæringsstedene

§ 18-8 Realkompetansevurdering

- De som har rett til opplæring for voksne, har rett til å få realkompetansen sin vurdert
- Formålet er å avdekke hva slags kompetanse den voksne har og hva slags opplæring hen skal ha for å nå et mål om sluttkompetanse
- Kommunen og fylkeskommunen har ansvar for å oppfylle realkompetansevurdering grunnskole- og vgo-nivå
- Avgjørende for å lykkes med modulbasert opplæring

§ 19- 8 Særskilt språkopplæring for voksne deltakere

Deltakere i forberedende opplæring (gsk) og vgo har rett til særskilt språkopplæring :

§3-5 og §6-5:

- Samme rettigheter for barn og unge i gsk og vgo
- Elever med annet morsmål enn norsk og samisk har rett til forsterket opplæring i norsk til de kan følge ordinær opplæring
- Morsmålopplæring og tospråklig opplæring hvis det trengst
- Kommuner/fylkeskommuner gjør vedtak

§ 19-12 Rådgivning om utdannings og yrkesvalg i opplæringen for voksne

Kommunen og fylkeskommunen har ansvar for å gi får rådgivning utdannings-og yrkesvalg

Fortsatt ikke rett til:

- individuell rådgivning
- sosialrådgivning
- stedbasert opplæring

§ 19.5 Tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging for voksne

- Rett til individuell rett (§ 11-1) på lik linje med barn og ung
- Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at opplæringen er tilpasset
- Lærebedriftene skal sørge for tilpasset opplæring for lærlinger

Fjernundervisning

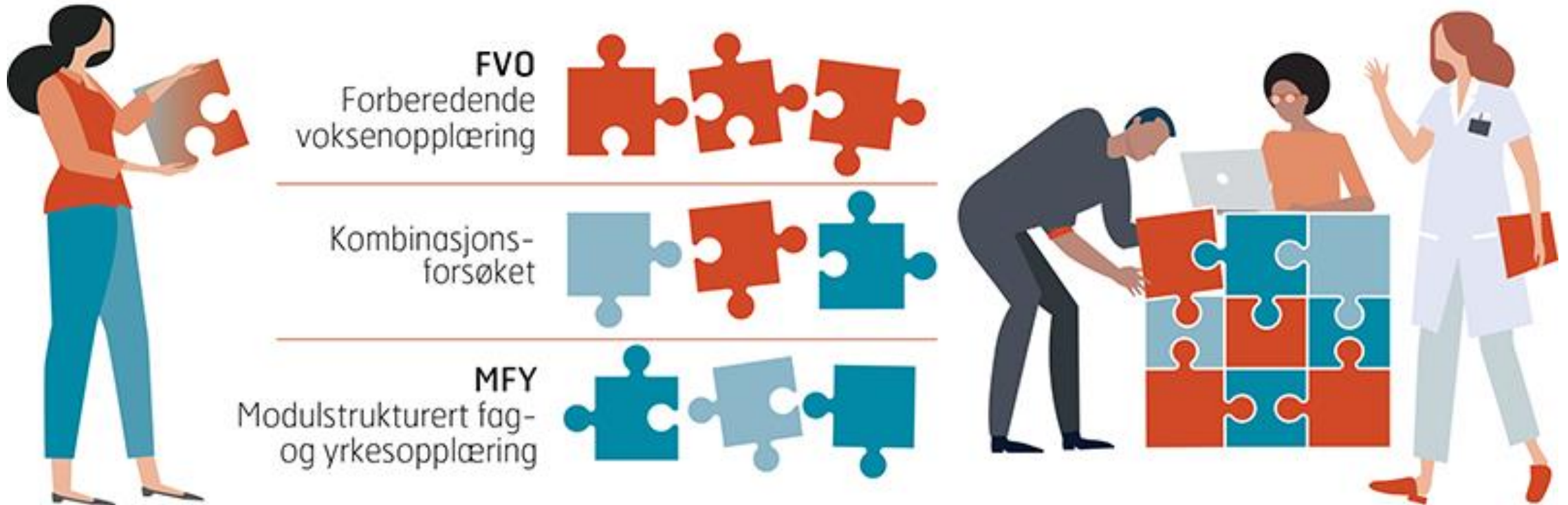
Ny opplæringslov legger til rette for mer bruk av fjernundervisning

Utdanningsforbundet mener fjernundervisning skal være:

- Et supplement, ikke et sparetiltak
- Aktuelt når det mangler lærerkompetanse i kommunen/fylkeskommunen
- Fastsettes klare rammer og retningslinjer
- Tilgang til digitale støtteressurser

Modulisering i voksenopplæringen

Hva betyr modulariseringen?

- Flere og nye grupper deltakere i opplæring for voksne
- Fleksible løp og påbygging mot ønsket sluttkompetanse er en ny måte å tenke på
 - Løpende opptak
 - Ingen fastsatt fag- og timestfordeling
 - Individuelle planer
- God rådgivning, kartlegging og realkompetansevurdering blir avgjørende for å kunne gi hver enkelt deltaker opplæringen hen trenger
- Trenger støtteressurser og annen type veiledning
- Ressurskrevende

Modulisering i ny opplæringslov

- Innføre ny begrepsbruk – *forberedende opplæring for voksne (FOV)* og *videregående opplæring for voksne (VOV)*
- Videreføre rett til realkompetansevurdering
- Innføre rett til individuell tilrettelegging av opplæringen i VGO
- Innføre rett til forsterket opplæring i norsk for voksne i VGO
- Personer over 19 år kan velge opplæring organisert for voksne

Tilbud om realkompetansevurdering må styrkes!

- Viktig for å oppfylle intensjonen om tilpasset og avkortet løp
- Økt bruk av rkv og kartlegging- alle deltakere må få tilgang
- Mer enhetlig praksis
- Tydelige kompetansekrav for dem som utfører rkv
- Kommuner og fylkeskommuner trenger verktøy, kompetanse og kapasitet!
- Positivt at HK-dir utvikler tilbud, men det haster.

Press på lærerne

- Behov for flere kvalifiserte lærere
- Ingen kontaktlærerressurs
- Ressurskrevende å tilrettelegge for deltakere med lite skolebakgrunn og svake norskferdigheter
- Må sette av ressurser til individuell kartlegging og oppfølging
- Løpende opptak – skaper uforutsigbarhet
- Må utvikles nye avtaler om årsrammer

Finansiering

- Kostbar ordning
- *Fullføringsreformen:*
«En mer effektiv ordning vil oppveie økte kostnader med individuell tilrettelegging og realkompetansevurdering»
- Svak dekning i Statsbudsjettet
- **Er skoler, bedrifter og voksenopplæringssteder rigget?**

Tid og støtteressurser

- Bekymret for tidsklemma
- Behov for støtteressurser og kompetansepakke
 - Støttende og ikke styrende
 - Lærere må involveres

Beskjed til Udir og Hk-dir

Innføringstakt for moduliseringen

- Modulstrukturerte læreplaner for FOV **skal** fra 1. august 2024.
- Modulstrukturerte læreplaner **kan** brukes i VOV fra 1. august 2024, og **skal brukes** senest fra og med 1. august 2025

Opplæringsforskriften § 23-6

Elin har ordet:

Nasjonalt nettverk for voksenopplæring:

- **Formål**
- Nettverksgruppa skal bidra til å styrke fylkeslagenes kompetanse på voksenopplæringsfeltet. Blant annet gjennom å videreutvikle koordineringen og samhandlingen mellom sentralt nivå og fylkesnivået, og samarbeidet på tvers av fylkeslagene.
- **Generelt om nettverket**
- Det vedtektsfestede nettverket skal være en møteplass der tillitsvalgte med ansvarsoppgaver knyttet til voksenopplæringsfeltet bidrar til å videreutvikle Utdanningsforbundets samlede arbeid med voksenopplæringen.
- Nettverket skal være en arena for erfaringsutveksling og dialog rundt relevante spørsmål og tema innenfor voksenopplæringen, og bidra til å styrke samordningen og dialogen mellom fylkesnivået og sentralt nivå til det beste for medlemmene.
- Nettverksgruppa skal være en tilgjengelig ressurs for alle besluttende organisasjonsledd samt utvalg, råd og fora på fylkesnivået og sentralt nivå.
- Nettverksmedlemmene bør ha en faglig tilknytning til voksenopplæringsfeltet. Medlemmene skal samlet dekke alle skoleslag og deler av voksenopplæringen der Utdanningsforbundet har medlemmer.
- Nettverksgruppa avholder inntil to fysiske og to digitale møter i året med faglig og praktisk sekretariatstøtte. Digitale møter utover det avholdes etter behov. Ellers følger Utdanningsforbundets reisepolicy og klimapolitikk.

- **Aktuelle tema som nettverksgruppa skal arbeide med**
- Styrke ivaretakelsen av medlemmer og tillitsvalgte i voksenopplæringen.
- Ivareta alle skoleslag og deler av voksenopplæringen hvor Utdanningsforbundet har medlemmer.
- Styrke skoleringen av medlemmer og tillitsvalgte innenfor voksenopplæringsfeltet i fylkeslagene.
- Videreutvikle og styrke samordningen mellom alle nivåene i det politiske arbeidet i voksenopplæringen. Herunder også hovedtillitsvalgte i aktuelle virksomheter.
- Videreutvikle medlemsdialogen mellom alle nivåer innenfor voksenopplæringen i Utdanningsforbundet.
- Gi innspill til det årlige sentrale kurset for tillitsvalgte i voksenopplæringen.
- Kompetanseoverføring ved utskiftninger i nettverksgruppa.
- Bidra i utviklingen av Utdanningsforbundets politiske arbeid med voksenopplæringen.
- Nettverksgruppa lager en årlig plan / årshjul for arbeidet. Fysiske møter tidfestes i sentral møtekalender.

- **Sammensetning**

- Sammensetningen av nettverksgruppa skal dekke alle skoleslag, kompetanseområder og lovverk som regulerer de deler av voksenopplæringen hvor Utdanningsforbundet har medlemmer.

-

Nettverksgruppa sammensettes av disse vervene:

- Sentralstyrets kontaktperson for voksenopplæringen.
- Personer som er oppnevnt fra voksenopplæringen i de sentrale utvalgene og kontaktforaene.
- En tillitsvalgt fra alle fylkesstyrene som har hovedansvar for voksenopplæringen. Stedfortreder/vara bør utpekes.
- Sentralstyrets kontaktperson for voksenopplæringen leder nettverket
- Nettverksgruppa kan invitere inn andre personer i behandling av enkeltsaker eller prosesser dersom de mener det er hensiktsmessig.

-

LUNCH TIME!!

SFS2213 pkt 4

- Lærernes samlede arbeidsoppgaver skal utføres innenfor et årsverk på 1687,5 timer (1650 timer for lærere som er 60 år og eldre).

a) Arbeidsårets lengde er elevenes skoleår + 6 dager à 7,5 timer til kompetanseutvikling, planlegging m.m.

b) Partene lokalt – på kommune-/fylkeskommunenivå eller på den enkelte skole – kan ved enighet inngå lokale avtaler om flere dager ut fra hensynet til tid til for- og etterarbeid, planlegging, evaluering, kompetanseutvikling, samarbeid med kolleger.

Det skal føres drøftinger lokalt om innhold i planleggingsdager i tråd med Hovedavtalen.

5.1 Organisering av arbeidstiden

- Planfestet arbeidstid kan maksimalt være 9 timer pr. dag og inntil 37,5 timer pr. uke. Dersom man ikke blir enige om noe annet i forhandlinger, er den planfestede arbeidstiden 1.300, 1.225 og 1.150 timer på hhv. barnetrinnet, ungdomstrinnet og videregående skole.

Ved partsenighet på den enkelte skole kan den planfestede arbeidstiden endres. Partene på skolen kan gjennom forhandlinger bli enige om en mer fleksibel arbeidstidsordning.

Planfestet arbeidstid benyttes først og fremst til undervisning, annet elevrettet arbeid, for- og etterarbeid og faglig ajourføring både individuelt og i samarbeid med kolleger i team, avdelinger, grupper e.l., samt kontakt med foresatte og samarbeidsinstanser. Skolens ledelse har et ansvar for å legge forholdene til rette for samarbeidet.

5.2 Oversikt/plan

- Læreren skal ha en oversikt med angivelse av planfestet arbeidstid den enkelte dag. Partene lokalt på den enkelte skole kan bli enige om en mer fleksibel arbeidstidsordning. Start- og eller sluttidspunkt for arbeidstiden kan endres med minst to ukers varsel, med mindre kortere frist er avtalt med tillitsvalgte eller med den enkelte lærer.

Oversikten skal også vise når undervisningstiden er lagt og regelmessige møter.

- [...]
- Årsrammene for undervisning kan endres ved partsenighet.
- [...]
- Lærerne spiser og har nødvendig pausetid innenfor planfestet arbeidstid. Den resterende delen av årsverket disponeres av den enkelte lærer til for- og etterarbeid og faglig ajourføring.
- [...]
- Pålagt arbeid ut over oppsatt oversikt/plan, eller oversikter/planer som overstiger grensene for maksimal tilstedeværelse, utløser overtidsgodtgjøring.

5.3 Andre arbeidsoppgaver

- Undervisningstiden kan etter avtale mellom den enkelte lærer og rektor reduseres for at læreren skal kunne utføre andre arbeidsoppgaver i tilknytning til undervisningen.

Gis læreren andre arbeidsoppgaver som medfører reduksjon i undervisningstiden, reduseres den delen av årsverket som læreren disponerer selv med den samme prosentandel som undervisningen er redusert med.

Planfestet arbeidstid utvides tilsvarende. Dersom grensen for maksimal ukentlig planfestet arbeidstid overskrides, utvides arbeidsåret for den aktuelle læreren.

Vedlegg 1

• Barneskolen	741/988
• Ungdomsskolen, norsk	606/808
• Ungdomsskolen, engelsk	635/847
• Ungdomsskolen, øvrige	664/885

Spørsmål fra meg til dere:

- Kommentarer til følgende utsagn:
- Våre kommuner knyttet til avvikling av norsk-prøver og hvor arbeidsgiver definerer dette under SFS2213 punkt 5.3 annet elevrettet arbeid. Det har de seinere årene blitt flere eksterne fra andre kommuner som skal gjennomføre norsk-prøver og arbeidsmengden knyttet til dette har økt vesentlig.

Diskusjonspunkter

- Hvordan organiserer dere arbeidstiden? (hvor mye planfestet tid, dag/kveld, reise osv)
- Årsrammer for undervisning?
- Kontaktlærertillegg? I penger? I tid?
- Reise i arbeidstiden?
- Annet